

บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะการแก้ไข้ปัญหา

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาของการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามสืบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามสืบ 2) เพื่อศึกษากระบวนการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามสืบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามสืบ ซึ่งได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคัดเลือกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยงานที่มีส่วนในความรับผิดชอบบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขาสามสืบ จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการการค้นคว้าอิสระมีข้อสรุป และข้อเสนอแนะการแก้ไข้ปัญหาได้ ดังนี้

5.1 ข้อสรุป

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า

5.1.1 ในด้านปัญหาการปรับปรุงโครงสร้าง

เนื่องจากความล้าหลังของกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัยในอาคาร ทำให้อาคารในบริเวณที่จะทำการปรับปรุงไม่ปลอดภัย และเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความไม่เข้าใจปัญหา ที่เกี่ยวข้อง กับเทคนิค และการปรับปรุงก่อสร้าง ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า อาคารเก่าที่ก่อสร้างมานาน ไม่ปลอดภัย และการปรับปรุงอาคารนี้ให้มีมาตรฐานความปลอดภัยที่ดี มักจะเป็นเรื่องยาก ในบางกรณีก็ทำไม่ได้ และมักจะมีค่าใช้จ่ายที่สูง เนื่องจากอุปสรรคทางด้านโครงสร้างอาคาร หรืออาคารยังใช้งานอยู่ และ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาที่กฎหมายในแต่ละส่วนของหน่วยงานราชการที่ดูแลสถานที่ไม่เอื้ออำนวยให้มีการปรับปรุงอาคารและ ถือว่าเป็นการดัดแปลงอาคาร

ในเมื่ออาคารเก่าที่มีอยู่ไม่ปลอดภัย และมีความต้องการที่จะปรับปรุงระบบความปลอดภัยจึงต้องมีการศึกษาวิธีการในการปรับปรุง บนพื้นฐานของหลักวิชาการประกอบกับความเป็นไปได้ซึ่งยากกว่า การดำเนินการสำหรับอาคารที่ออกแบบใหม่ เพราะหากไม่มีการพิจารณาในลักษณะนี้ ก็จะไม่ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากเจ้าของหน่วยงานที่ดูแลสถานที่ และควรมีการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้คือ

- สถานะของสิ่งปลูกสร้างทางด้านความปลอดภัย และมั่นคง
- ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง

- งบประมาณในการปรับปรุงนอกจากนี้ ยังอาจจะรวมถึงแผนงานด้วย

5.1.2 ในด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

หน่วยงานราชการอื่น ๆ ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้มีมุมมองในแง่ที่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถใช้อำนาจประโยชน์สุขและขจัดปัดเป่าความทุกข์ยาก ความขาดแคลนของประชาชนในตำบลหมู่บ้านได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการสร้างภาพลักษณ์ของการ บริหารจัดการของ อบต. จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการบริหารจัดการที่โปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการ และการตรวจสอบการทำงานของ อบต. ในทุกขั้นตอน ทั้งนี้หาก อบต. มีการบริหารจัดการโดยยึดถือตามหลักการพื้นฐานธรรมาภิบาล (Good governance) ทั้ง 6 ประการ อย่างเคร่งครัดแล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการบริหารจัดการ มิติใหม่ที่จะสร้างสรรค์ ประชาธิปไตยจากฐานรากที่แท้จริง ชุมชนจะสามารถอยู่ร่วมกันสร้างสรรค์ และจรรโลงให้ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

5.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

จากผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เป็นปัญหาในการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามลิบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามลิบ คือ การปรับปรุงโครงสร้างเนื่องจากการขออนุญาตใช้พื้นที่ เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างอยู่คนละกระทรวง ทำให้ระเบียบกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน รองลงมาจะเป็นด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ควรดำเนินงานภายใต้การสร้างระบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินงานร่วมกัน โดยจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างตัวแทนผู้บริหาร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนสภาพปัญหาในการบริหารจัดการงานบริการสาธารณะ(ส่งเสริมการท่องเที่ยว) อันจะนำไปสู่การค้นพบทางออกร่วมกันในการสร้างความร่วมมือเพื่อจัดบริการการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นการสร้างพื้นฐานความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งสาระสำคัญในส่วนนี้อาจจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากเจ้าที่ท้องถิ่นอำเภอ/เจ้าหน้าที่อำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจังหวัด/เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ช่วยชี้แจงทำความเข้าใจในหลักการสร้างความร่วมมือ ในการประชุมควรกำหนดขอบข่ายภารกิจที่จะร่วมกันดำเนินการ วัตถุประสงค์ ตลอดจนเป้าหมาย และประโยชน์ที่ส่วนราชการแต่ละแห่ง คาดหวังว่าจะได้รับจากการสร้างความร่วมมือ

5.2.2 ควรมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะ(การส่งเสริมการท่องเที่ยว) โดยแยกเป็นประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การขอใช้พื้นที่

ในการดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบดำเนินการร้องขอ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยตรง ซึ่งจะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบได้เสริมสร้างขีดความสามารถของตนเอง โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การจัดการบริการสาธารณะอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่สูงสุด อนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบได้รวบรวมองค์ความรู้ประกอบด้วย ประวัติศาสตร์ชุมชน โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่ท่องเที่ยว ทะเบียนรายชื่อปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำกลุ่ม พร้อมทั้งจัดตั้ง และสนับสนุนกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ได้แก่ การดำเนินงานโฮมสเตย์ กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP และกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวพร้อมราคา รวมทั้งประสานแรงงานจังหวัดในการประสานสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สนับสนุนการฝึกอบรม การอบรมอาสาสมัครนำเที่ยว (มัคคุเทศก์)

ประเด็นที่ 2 การดำเนินการออกแบบในการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามลิบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามลิบ

ในส่วนนี้เห็นควรมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบดำเนินการ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาด้านการขาดแคลนช่างผู้ชำนาญการด้านการออกแบบโดยเฉพาะ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบก็สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยดำเนินการจ้างออกแบบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ. 2553 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลิบมีอำนาจหน้าที่สามารถดำเนินการได้ และอีกเหตุผลหนึ่งผู้ทำวิจัยในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานและได้ศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรบริหารงานก่อสร้าง ได้นำความรู้ด้านกระบวนการวางแผน ดำเนินการ และการควบคุมโครงการ เพื่อให้ได้สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ จึงได้จัดทำผังบริเวณก่อสร้างเป็นการออกแบบแนวทางการพัฒนาพร้อมคิดคำนวณประมาณการก่อสร้างที่ถูกต้อง(โปรดดูรายละเอียดที่ภาคผนวก ข)

ประเด็นที่ 3 การดำเนินงานขับเคลื่อนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ในส่วนนี้เห็นควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยมีประชาชนเข้าร่วม เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้คนท้องถิ่นมีงานทำ มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และการที่จะทำให้คนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์มากขึ้นจะต้อง กระตุ้นให้เกิดการรวมตัว เป็นกลุ่มดำเนินกิจกรรมและธุรกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเองโดยสมาชิก ในชุมชนต้องร่วมมือกันบริหารจัดการและสานให้เกิดขึ้น ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โฮมสเตย์ เปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นบริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยวใน ชุมชนเอง เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง จะต้องสนับสนุนความรู้ ให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และ ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม

ประเด็นที่ 4 กระบวนการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามสืบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามสืบ ดังนี้

1. จัดทำโครงการปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาสามสืบเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาสามสืบ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยเขียนให้ครอบคลุมประกอบหลักฐานดังต่อไปนี้

1.1 แปลนการก่อสร้าง แผนผังบริเวณ และแผนที่รูปตัด

1.2 แผนที่ระวางกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1:50,000 แสดงบริเวณพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียง

1.3 รายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสืบ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่อนุมัติให้ดำเนินงานตามโครงการฯ

2. ยื่นเรื่องขออนุญาตใช้พื้นที่ในความครอบครองของกรมชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ.2485 และ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2, 3) พ.ศ.2549 ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้ และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ.2551 และกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545

3.1 ดำเนินการยื่นคำขอ ณ โครงการชลประทานเจ้าของพื้นที่ หลักฐานประกอบการขออนุญาตได้แก่

- คำร้องลงนามโดยผู้แทน กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ องค์การอื่นของรัฐ หรือผู้รับมอบอำนาจ

- แปลนการก่อสร้าง แผนผังบริเวณ และแผนที่รูปตัด พร้อมนี้หัวหน้าส่วนราชการลงนามรับรองแบบ

4. ยื่นเรื่องขออนุญาตใช้พื้นที่ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

4.1 ยื่นคำขอต่อจังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้กำหนด แบบหลักฐานคือ

- รายละเอียดของโครงการที่ขอใช้ประโยชน์

- แผนที่ระวางกรมแผนที่ทหาร มาตรฐาน 1:50,000 แสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ

- หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจได้ดำเนินการแทนส่วนราชการ

- รายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ประโยชน์(กรณีพื้นที่มากกว่า 20 ไร่) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากเจ้าสังกัดระดับกระทรวง

- หลักฐานที่แสดงว่าได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่

5. ตั้งคณะทำงานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อทำหน้าที่ในการร่วมกำหนดทิศทางในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การสร้างมาตรฐานด้านการบริการและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าในอนาคต

5.3.1 ควรจะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่น ๆ ให้ครอบคลุมให้มากกว่านี้ เช่น ปัญหาของกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีหลายประเภท

5.3.2 ควรศึกษาแนวทางด้านการบริหารจัดการโดยภาครัฐและการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตพื้นที่

5.3.3 ควรศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้าน เช่น ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น